

„...buzgólkodjatok mindenkor az Úr munkájában, hiszen tudjátok, hogy fáradozásotok nem hiábavaló az Úrban!” (1Kor 15,58).

Kedves Testvérek!

Nagyon elkésztő dolog az, ha valamivel fáradozunk, dolgozunk, áldozatot hozunk érte, és a végén mégis azzal kell szembenéznünk, hogy hiábavaló volt. Sokszor várnunk kell, hogy meglássuk munkánk eredményét, és sokszor csak reméljük, hogy nem hiábavaló az, amit teszünk. Különösen is igaz ez a lelki munkára. Az igehirdetésnek, a missziói munkának ritkán gyors és látványos az eredménye, ezért könnyen elveszíthetjük kedvünket, lelkesedésünket.

Fontos ennek a fenti igének a biztatását a szívünkbe zárni: „fáradozásotok nem hiábavaló az Úrban”! Álljunk rá hittel erre az ígéretre, függetlenül attól, amit pillanatnyilag látunk! Ugyanakkor hitünk erősítésére, Isten néha megengedi, hogy meglássuk fáradozásunk gyümölcsét.

Ez történt most velem is, amikor a mai vasárnapon részt vehettem Ibarrában, a Luz házaspár szolgálata nyomán elindult gyülekezet istentiszteletén. A kb. 250 résztvevő, az itteni kultúrának megfelelő stílusban, nagy lelkesedéssel dicsőítette Isten énekeivel, majd hallgatta végig az egyórás, igen tartalmas igehirdetést, ami alatt folyamatosan keresgették saját Bibliájukból az igehirdető által megemlélt ígéretet, s közben buzgó bólogatással, néha tapsal fejezték ki egyetértésüket. Jó volt látni, hogy egy növekvő, Igére figyelő, egymást szerető, szolgáló közösség lett az egykori kicsiny (15–20 fős) missziói kezdeményezésből!

A gyülekezetet köszöntve elmondtam, hogy különösen is nagy öröm számomra látni őket, hiszen ők azok, akikért évekig imádkoztunk, akikért anyagi áldozatot

Tartalom:

Dr. Keszi Krisztina beszámolója Zambiából.....	2
A Luz család beszámolója Ecuadorból	3
Az aktuális téma – Ismeretlen hősök	4
Törökország – Egy ember a 75 millióból	5
Burundi – Egy ember bátor fellépése.....	6
Japán – Az igazi hős.....	7
Japán – Nehéz döntés	8
Franciaország – 38 év börtön Istenért -	
Történelmi tanúságtétel.....	10
Franciaország – Láthatatlan hősök	10
Malawi – Németország – Váratlan kimenetelű találkozás ..	11
Zambia – A leprás Pál – a Lamba-vidék áldott embere	12
Pápua Új-Guinea Disznóól a nappaliban.....	14
Franciaország – Az ígéret.....	15
A Liebenzelli Misszió mártírjai.....	16

hoztunk, hogy Isten Igéje terjedjen közöttük. Isten meghallgatta imádságainkat, és adakozásunk jó célt szolgált, a legjobbat: emberek hitre jutását, egy élő gyülekezet létrejöttét!

MISSZIÓI KONFERENCIA

2011. szeptember 17. (szombaton) 10.00 órakor

a Budapest – Pasaréti református templomban

(Budapest, 1026 Torockó tér 1.)

A missziói nap programja:

- Igeszolgálat – Horváth Géza lelkipásztor
- Ecuadori képes beszámoló – Sípos Alpár Szabolcs
- A Liebenzelli Misszió világszerte – képes beszámoló – Martin Kocher (a déli országok felelőse)
- Aktuális hírek dr. Keszi Krisztina zambiai szolgálatáról
- Imaközösség

Ebédszünetben a gyülekezet szeretetvendégségre várja a résztvevőket.

Szeretettel hívjuk a misszió barátait, támogatóit, és minden, a külmisszió iránt érdeklődő testvérünket!

Azt gondolom, hogy nagyon hálásak lehetünk Istennek, hogy engedi látnunk, hogy nem volt hiábavaló adakoznunk, imádkoznunk! Ez a gyülekezet a „mi” gyülekezetünk is, Isten magyarországi hívó népé is, mindazoké, akik imával, vagy anyagiakkal támogatták ezt a szolgálatot.

Bátorítson ez bennünket további áldozatvállalásra, és erősödjünk meg ebben az ígéretben, hogy fáradozásunk nem hiábavaló az Úrban!

Szeretettel köszöntöm a Testvéreket Ecuadorból, és ha Isten engedi és élünk, szeptemberi missziói konferenciánkon szeretnék majd részletesen beszámolni itteni látogatásomról!

Sípos Alpár Szabolcs

Enoch szeretne erős keresztyénné válni

Ebben a cikkben egyik munkatársamat szeretném bemutatni. Nem az egészségügyben dolgozunk együtt, hanem a lelki munkában.

Enoch Kasonde 41 éves. Mungwiban lakik, de Mungwinak egy külső részén, ahol a „farmerek” laknak, akik a földművelésből élnek. A földterület, amelyen gazdálkodik, az ő tulajdona, mert a szülei megvették. A szülők halála után ő folytatja a gazdálkodást a családjával. Kukoricát, szójababot és mogyorót termesztenek. Mungwi központi részétől kb. 6–7 km-re élnek, ahol már sem vezetékes víz, sem villany nincs. A földön, a ház körül minden munka kézi erővel történik.

Enoch korábban a szüleivel és két fiútestvérével az ország fejlettebb részén, a Rézövezetben élt, onnan költöztek ide. Mungwiban tizenhárom éve lakik, itt kötött házasságot feleségével, Margarettel.

Három gyermekük van, Loveness, Beatrice és Chanda. Tizenkettő, nyolc és négy évesek. Amikor meglátogattam őket, rögtön vendégül is láttak. Az itt élők, a maguk módján, szintjén, de valóságosan gyakorolják a vendégszeretetet. Ezt újra és újra tapasztalom, amikor vasárnap valamelyik kis erdei faluban vagyok, ahogy most is. Akik a tehetősebbek közé tartoznak, a kukoricapuliszka mellé adnak egy kis halat, vagy egy kis húst. Akik szegényebbek, vagy nincs csirkéjük, azok ezt nem tudják megtenni. Ott csak valami zöldlevelű növényből készült köret van. Margaret a vendégnek kijáró tisztelet kifejezéséppen a növényi köretbe mogyorót is kevert. Ez az „ifisashi”, és nagyon finom ízű. Az, hogy a

képen csak ketten eszünk, megfelel az itteni kultúrának. Férfiak és nők nem esznek együtt. Külön-külön történik az étkezés.

Istent először Margaret ismerte meg. Egyik szomszédja elhívta egy kasamai baptista konferenciára.

Ő akkor azt értette meg, hogy „God is good.” Isten jóságos Atyaként mutatta meg magát neki, amire nagy szüksége volt akkor, a házasság nehezei miatt. Amikor hazament, elmondta férjének is, hogy Isten jóságos, és hívta őt a gyülekezetbe. Enoch hamarosan meglátta a bűneit, megvallotta, és behívta az Úr Jézus Krisztust az életébe. Élete teljes fordulatot vett. Később ő maga ment a gyülekezet presbitereihez, kérdezte, nem lenne-e valami szolgálat számára a gyülekezetben. Szívesen foglalkozna gyermekekkel. Rábízták a legkisebb korosztályt. Én akkor ismerkedtem meg vele a gyülekezetben, amikor az Evangéliumi kölcsönkönyvtár korábbi vezetőjét leváltották. (Ahogy arról már beszámoltam, a korábbi felelős ideje alatt, Mungwiban egyetlen könyvet sem kölcsönöztek ki. Ez Enoch megbízatásával megváltozott.) Örömmel láttam a vasárnapi istentisztelet után, hogy nemcsak a

könyveket ajánlja, hanem az evangéliumi traktátusokat is osztogatja. A vasárnapi iskolai munkában általában asszonyok, nők munkálkodnak. Neki azonban különös érzéke, ajándéka van a gyermekek közötti szolgálathoz. Itt Mungwiban vele együtt dolgozom. Ő segít abban is, hogy előkészítsem az anyagot bembául, a vasárnapi iskolai tanítók számára. Nagyon hálás vagyok a segítségéért. Annál is inkább, mert nem mindig tud kerékpárral jönni, és akkor ez két óras gyaloglást jelent neki.

Amikor a jövőről, terveiről kérdeztem, ezt válaszolta: „Szeretném egy kicsit fejleszteni a farmot, de elsősorban az a vágyam, hogy erős keresztyén váljak belőlem.”

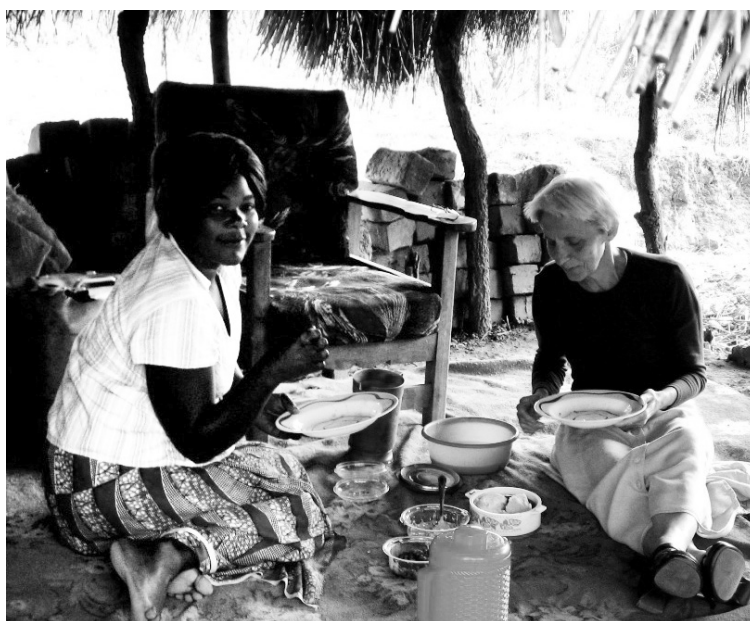
Ha öt évvel ezelőtt szerettem volna beszélgetni vele, akkor még valamilyen házi sörfőzdében találtam volna rá, vagy valamilyen erdei „bár”-ba kellett volna ellátogatnom, hogy interjú készíthessek vele. (Itt a sör házilag készül, a megtermelt kukoricából főzik.) Akkor még iszákos volt, későn, részegen járt haza, és verte a feleségét. Ma az Úr Jézust szolgálja, nekem hűséges segítőtársam a lelki munkában, és az a vágya, hogy erős, teherbíró keresztyén váljak belőle.

Ilyen az Úr szeretete. Otthagya a kilencvenkilencet, és utána megy annak az egynek, amelyik elveszett.

Istennek semmi sem lehetetlen, Őneki minden lehetséges! Egy ige szólalt meg a szívemben, amikor a bizonyágtételét hallgattam:

„Hű az, aki elhívott titeket, és Ő meg is cselekszi azt” (1Thessz.5,24).

*Szeretettel köszöntöm
a testvéreket,
Dr. Keszi Krisztina*

Imatémák:

Amiért hálát adok:

1. Enoch Kasonde segítségéért a lelki munkában;
2. hogy közben én is gyakorlom a lelki bembát;
3. hogy megkaptam az autóvezetési jogosítványomat. (Most már a megújításnál újra vizsgát kell tenni.);

4. hogy hetente összejövnék itt Mungwiban imaalkalomra (kasamai, Mungwiban lévő misszionáriusok).

Amiben támogatást kérek:

1. hogy a többi kis falucskában is megtaláljam a megfelelő embert;

2. hogy a malária-szezonban lecsökkent súlyomat mihamarabb visszaszedjem;
3. hogy a klinikán a nővérek munkája szervezettebb, megbízhatóbb legyen.

A LUZ CSALÁD BESZÁMOLÓJA ECUADORBÓL

Kedves Testvérek!

Szeretnénk újra megosztani veletek örömeinket és terheinket is. Milyen kiváltságos az az ember, aki Isten népéhez tartozik: van kivel együtt örülnie és sírnia!

Hétköznapjainkhoz, szolgálatainkhoz ugyanis hozzátartoznak az örömteli, de a szomorú, gondokkal teli események is.

Hálás a szívünk, hogy a CCB ideit tanévét 65 diákkal zárhattuk, akik hűségesen és lelkesen vettek részt a tanulásban. Kívánjuk, hogy Isten dicsőségére használják a gyülekezeteikben mindazt, amit tanultak.

Gyermekeinkkel is sikeresen zárhattunk le egy újabb iskolaévet. Isten hűségesen megsegített bennünket, és most mindenki élvezi a megérdemelt nyáriszünetet.

Az ibarrai gyülekezetünkben, egy ünnepi istentisztelet keretében szolgálataba állíthattuk a gyülekezet első presbitereit. Ugyancsak ebben a gyülekezetben júniusban 15 személy tett hitéről bizonyosságot és keresztelkedett meg.

A litai központban az új épület teljesen elkészült, ahová örömmel várjuk a nyári csendeshetekre a fiatalokat.

Négy éve kísérvük imádságban a Kröger házaspár munkáját, akik Salinas városában a feketék között szolgálnak. Az emberek mindig nagy érdeklődéssel hallgatták az evangéliumot, de senki nem akart személyes kapcsolatba lépni Jézussal.

Az elmúlt fél évben Isten csodálatos kegyelméből hitre jutott az első ember, aki megnyitotta a házát a misszionáriusok előtt. Hamarosan egy 15 tagú kis házikör jött létre, és két újabb személy fogadta el Jézust megváltójának.

Imádkoztatok, hogy Isten viseljen gondot ezekről az első hívőkről, akiknek nem egyszerű megállni a hitükkel egy teljesen hitetlen környezetben. Különösen is nehéz számukra, hogy a Kröger házaspár juniustól egy éves utazószolgálaton van, így nincs mellettük senki, aki erősítené őket naponta. Az ibarrai gyülekezetből testvérek látják el most a Salinas környékén elkezdett munkát, akik hetente egyszer megtartják a házikör összejövetelét.

Elbúcsúztattuk a William családot, akik 20 éves misszió szolgálat után visszatértek Amerikába. Missziós csapatunkban nagyon érezzük, amikor szolgáló testvéreink nincsenek itt, a sok munka kevés emberre marad.

Egyik szemünk örül a sok nyitott ajtónak, a sok lehetőségnek, másik szemünk sír, mert nincs elég emberünk, akik ellássák ezeket a szolgálatakat. Állandó imádságunk és kérésünk Isten felé: „Küldj munkásokat az aratásba, Urunk!” A sok munka következtében sokszor fáradtak vagyunk, csüggeszt bennünket, ha „lusta” hívőket látunk, vagy olyanokat, akik ugyan mindent kritizálnak, de

sose látni őket a munkások sorában. Imádkoztatok, hogy Isten rendelje ki mindennapra a szükséges fizikai erőt, bölcsességet, szeretetet, türelmet, hogy a ránkbízott feladatokat az Ő dicsőségére elvégezhessük.

Mivel mindig imádkozunk átadott életű szolgáltsáért, különösen is nehéz elfogadnunk, hogy Isten – egy tragikus baleset következtében – két hete magához szólított egy fiatal, Isten ügyéért égő szívű, ecuadori szolgáltsunkat. Halála mindannyiunkat mélyen megráztott, komoly próba ez a gyülekezet életében is. Egy éve temettünk el egy másik odaadott életű fiatal szolgáló testvérünket, aki ugyancsak egy tragikus baleset következtében nagyon hirtelen halt meg. Könnyes szemmel adunk hálát Istennek Mesi életéért és kérjük, hogy erősítse hitünket ezeken az eseményeken keresztül. Hálaság akarunk lenni, amikor Isten bőkezűen ad, és nem akarunk kételkedni jóságában akkor sem, amikor elvesz tőlünk dolgokat, személyeket, akik olyan nagyon kedvesek és értékes számunkra. Imádkoztatok a gyülekezetért, személyesen értünk is, hogy ezek a próbák növeljék szeretetünket és bizalmunkat Isten iránt.

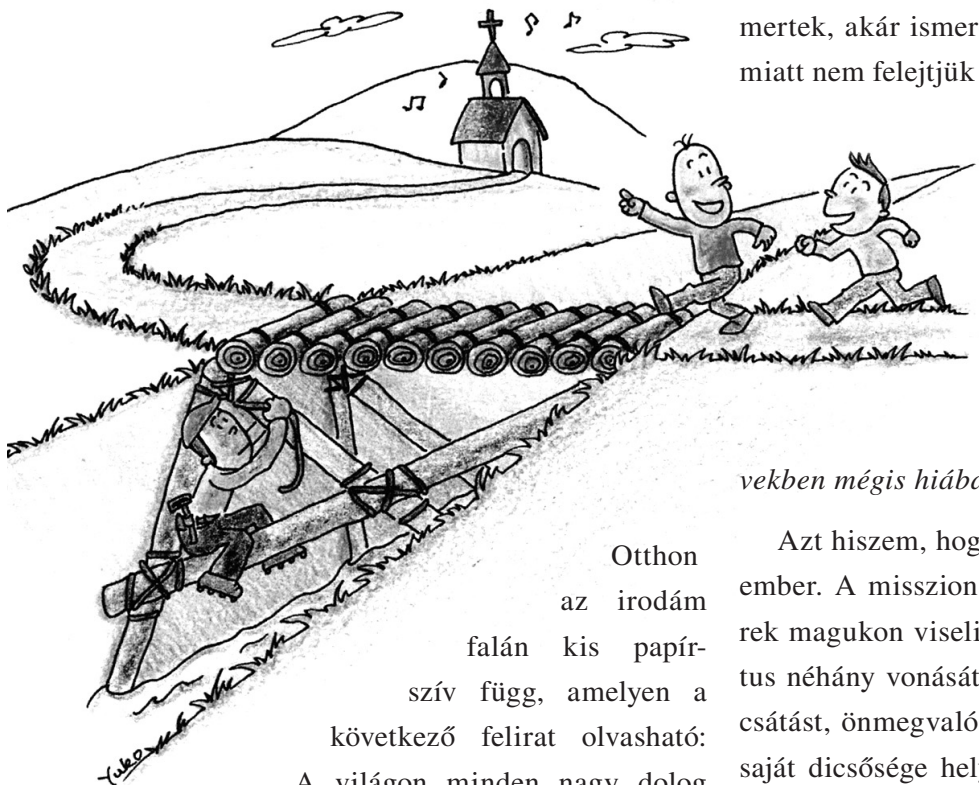
Köszönjük, hogy imádságban mellettünk álltok, és együtt harcoltok velünk!

Isten kegyelmére bízva köszönjük benneteket!

A Luz család Ecuadorból

Ismeretlen hősök

Otthon az irodám falán kis papírszív függ, amelyen a következő felirat olvasható:

„A világon minden nagy dolog csak azért valósulhat meg, mert valaki többet tesz, mint ami a kötelessége lenne”.

A Hermann Gmeinertől, az SOS-gyermekfaluk alapítójától vett idézet lapunk sok szereplőjéről el lehetne mondani. Az ismeretlen hősök általában nem kápráztatnak el különleges képességeikkel. Nem céljuk a feltűnés, sem az, hogy hősként ünnepeljék őket. Gyakran konok emberek, ám meggyőződésük és munkájuk mások javát szolgálja.

Kiadványunk „ismeretlen hőseiről” elmondható, hogy nem ragadtak le életük nehéz helyzeteiben, nem keseredtek meg, nem adták fel, hanem bátran tovább folytatták útjukat, és nehéz helyzetükből gyakran a legjobbat hozták ki. Stefan Hoffmann mondása Florian burundi lelkészről is ezt az igazságot erősíti meg: „büszkeség és dac nélkül, Istenbe vetett bizalommal megy tovább a megkezdett úton”.

Mi tette az „ismeretlen hősöket” olyan embereké, akikre ma is emlékezünk és akikről ezeken az

oldalakon olvashatunk? Az igazi hősöket – akár ismertek, akár ismeretlenek – bátor szavaik és tetteik miatt nem felejtjük el. Ilyen emberekre minden nem-

zedéknek és minden kornak szüksége van. Nem az a fontos, hogy a nevük ismertté váljék, hanem az, hogy valódi bátorságra tanítsanak. Az ilyen emberekről elmondható: „*Bár tetteikkel történelmet írtak, a történelembökönyvekben mégis hiába keressük a nevüket*”.*

Azt hiszem, hogy a legtöbb névtelen hős alázatos ember. A misszionáriusaink által bemutatott emberek magukon viselik nagy példaképük, Jézus Krisztus néhány vonását. Urunk bosszú helyett a megbocsátást, önmegvalósítás helyett az önmegtagadást, a saját dicsősége helyett Isten dicsőségét kereste. Ha a szenvedéstörténet „hős Jézusáról” beszélünk, mindenképpen nagypéntekre és húsvétra kell gondolnunk.

Ebben a számban misszióink mártírjaira is emlékezünk. 20 évvel ezelőtt gyilkolták meg Zambiában Gunhild Rott missziós nővért – az ilyen eseményeknek nem szabad a feledés homályába merülniük ....

Az olvasók között is biztosan vannak ismeretlen hősök, és lehet, hogy nemcsak ismeretlenek maradnak, hanem elismerést sem kapnak. Ne fájjon ezért a fejünk! Nem a hírnév a fontos, hanem az igazi oda-szánás!

Szeretettel üdvözli a misszió hegyéről

Martin Auch, missziói igazgató

*Helge Hesse: A világtörténelem ismeretlen hősei (Eichborn-Verlag, 2009)

Egy ember a 75 millióból

Törökország kb. 75 millió lakosának nagy része muszlim. Ha valaki keresztyén hitre tér, nemcsak a hagyományokkal, hanem a társadalommal is szembekerül. Kikerül az „átlag polgárok” közül, családja és legközelebbi barátai kérdéseinek kereszttüzébe kerül. Mindenben hibát találnak. Nem csoda, hogy csak kevesen választják ezt az életet. Pár emberből épül fel a gyülekezet. A továbbiakban adjuk át a szót a gyülekezet egyik tagjának:

Szelim* kedves kisugárzása, barátságos modora már a kezdet kezdetén feltűnt nekem. Megtudtam, hogy az első hívők közé tartozik, akik a 90-es évek gyülekezetalapító időszakában során tértek meg városunkban.

Szelim, hol hallottál először Jézusról?

Gimnazista voltam, amikor egy napon a postaládánkba egy kis csomag érkezett a Vatikánból. Nem tudom, hogyan került oda, mindenesetre kinyitottam a csomagot, amelyben különféle irományokat találtam. Megkérdeztem a családomat, miről szólhatnak.

– Ezek keresztyén bibliai iratok – felelték. Azonnal eldobtam a csomagot, hiszen többé látni sem akartam, és meg is feledkeztem az egészről.

Ez volt az első alkalom, hogy Isten hívott magához. Kiválasztott.

Végül hogyan jutottál hitre?

Mint mindenki, én is iszlám hittanórára jártam, ahol jól tanultam. Az imádságokat azonban sohasem tanultam meg könyv nélkül. Valószínűleg azért nem, mert egy másik nyelven, arabul íródtak. A bibliai írások törökül, az én nyelvemre készültek. Isten anyanyelvemen szólt hozzám.

Évekkel később kezembe került egy újsághirdetés: „Szeretné tudni, kicsoda Jézus?” Érdeklődve hívtam fel a megadott telefonszámot. Először egy csomagot kaptam, amely egy Bibliát és fontos kérdésekkel foglalkozó kis füzetet tartalmazott. Az egyik kérdésre még mindig emlékszem: „Hiszed, hogy Jézus Krisztus Isten Fia?” Akkoriban úgy gondoltam, hogy mindenkinek Isten fia, így válaszoltam: „Igen, hiszem, hogy így van.” Ezt követően levelezni kezdtünk egymással, míg az egyik levélben az a kérdés állt, hogy lenne-e kedvem találkozni levelezőtársammal.

„Szívesen” – válaszoltam, s így megismerkedtem egy amerikaival, akivel ezt követően egyre többször találkoztam. Aztán megismertem egy másik honfitársát is, akinek a házában sok időt töltöttem. Tanulmányoztuk Isten Igéjét. Hárman jártunk hozzá, de még egyikünk sem volt hívő keresztyén. Csoportunk egyre növekedett, végül heten lettünk, majd egy család is csatlakozott hozzánk.

1993. február 14-én, Bálint napon, a szeretet napján kereszteltek meg. Sohasem felejttem el ezt a napot, hiszen akkor tényleg megélttem Isten szeretetét.

Hogyan fogadta a hírt a családod?

Kezdetben nem tudták elfogadni. Végül azonban nem szóltak ellene, mert látták, hogy megváltoztam. Azelőtt gyakran gurultam méregbe és csúnyán beszéltem.

Milyenek voltak hívő életed első évei?

Megtérésem után a többieknek sokat beszéltem hitre jutásomról. Bizonyágtételemet különféle módon fogadták. Észrevettem, hogy a Sátán

folyamatosan támad, mégis tovább is tettem bizonyosságot. Kapcsolatban álltam keresztyén testvérekkel, akik folyamatosan bátorítottak. Együtt imádkoztunk, és a Bibliával harcoltunk az ördög támadásai ellen, hiszen mi képtelenek vagyunk legyőzni a Gonoszt, erre egyedül Isten képes. Viselkedésünk egyre változott, ehhez azonban Istennel való kapcsolatra volt szükség.

Milyennek látod a török gyülekezet fejlődését?

A 80-as években élt itt egy amerikai, Jason*, akit azonban meggyilkoltak. Csoportja felbomlott. Amikor megtértem, a környéken rajtuk kívül nem volt más hívő. Házi gyülekezetként kezdtük, később azonban egy másik házi közösség is alakult. Nem sokkal később más országokból is érkeztek hozzánk hívő testvérek. Ezeket az eseményeket imáink eredményének tartottuk, ugyanis folyamatosan könyörögtünk városunkért és országunkért. A hívők száma egyre nőtt.

A városi önkormányzat nem szívesen látta a házi gyülekezeteket. Mégis megpróbáltunk hidat építeni hozzájuk is. Egyre több alkalmazott ismert meg bennünket, s megmutattuk, hogy nem célunk ártani a török államnak. Észrevették, hogy nem szeretnénk elkülönülni a társadalomtól, hogy szeretetet gyakoroljunk – vagyis nem jelentünk fenyegetést. Lassan kezdtek engedélyeket adni a gyülekezetalapításra. Ma már négy hivatalos gyülekezet és egy pár házi csoport is működhet.

Németországban több millió honfitársad él. Milyen tanácsot adnál a német olvasóknak és a német gyülekezeteknek?

Nagyon szeretem Németországot, rengeteg török él és dolgozik ott.

Németország sokat jót tett Törökországnak. Mi törökök nagyra értékeljük Németországot.

Először is nagyon fontos megértenetek, milyen helyzetből érkeznek a törökök. Sokan közülük vidékről jönnek, olyan kis helyekről, ahol mindenki mindenkit ismer és egymást segíti. Németországban sokan egy ismeretlen nyelvű városba kerülnek. Vannak köztük olyanok is, akik még törökül sem tudnak (pl. a kurdok), mások meg még írni és olvasni sem tanultak meg. Természetes, hogy összetartanak, és saját közösséget alakítanak ki az idegen országban. Emiatt azonban a németeket sem igazán ismerik meg.

A vendégmunkások gyermekei már nem beszélnek úgy anya-

nyelvüket, mint szüleik. Idegenek nemcsak Német-, hanem Törökországban is. Jobban élnek, mint törökországi honfitársaik, ami itt irigységet kelt, majd idegenként kizárják őket a török társadalomból.

A németországi gyülekezeti vezetők összeülhetnének, s elgondolkodhatnának: „Hogy érezném magam, ha török volnék, aki megszire elkerült otthonról, és most itt él? Hogyan viselkednék?” Ez talán megváltoztatná a felfogásukat. Ez lenne az első lépés, amivel megnyerhetnék a törökök bizalmát. Majd megtaníthatnák gyülekezeteik vezetőinek, hogy ugyanígy gondolkodjanak. Ez talán változást hozna. Nem szabad elfelejteni azt sem,

hogy Németország toborozta a török munkaerőt.

Úgy hallottam, hogy vannak német gyülekezetek, amelyek segítséget nyújtanak a nehézségekkel küzdő török fiataloknak. Fiatalok is csatlakozhatnának hozzájuk. Ehhez azonban vissza kell tekintenünk az első gyülekezetekre, az Apostolok cselekedeteiben. Olyanok voltak, mint egy nagy család: mindent megosztottak egymással, a problémáikat is.

Köszönöm szépen a beszélgetést!

* A nevet megváltoztattuk.

A cikk szerzője ismert a szerkesztőség előtt.

BURUNDI

Egy ember bátor fellépése

Épp egy hepehupás úton zötyögünk Florian André lelkipásztorral, ami még legalább 20 kilométer megpróbáltatást jelent, úgyhogy rengeteg idő áll rendelkezésünkre. Talán egy óra. Hátunk mögött Burundi belsejében tartott szemináriumokkal, bibliatanulmányozással és prédikációkkal töltött három teljes nap áll. Együtt szerveztük ezeket a napokat, és útitársam egyben a fordítóm is volt. Beszélgetni kezdtünk, és Florian valahogy szóba hozta a gyermekkorát.

– 26 kilométert kellett megtennem az iskoláig – reggelként oda és délutánonként vissza. Emiatt kicsit mindig fáradt voltam és nem tudtam rendesen figyelni, ez az eredményeimben is meglátszott. Ötször jártam ugyanazt az osztályt. Az első bukásom után azt mondta az apám, hogy otthon kellene maradnom és a tehenekre kellene vigyáznom. Szerencsére volt egy testvérem, aki segített nekem, így tovább járhattam iskolába. A döntés, hogy továbbra is az iskolapadban maradok, nagyon megrontotta a viszonyomat apám-

mal. Amikor elmondtam neki, hogy már az utolsó osztályt járom, azt mondta, hogy hallani sem akar róla.

Florian elhallgat, elgondolkozik, majd így folytatja:

– Ekkor megesküdtem magamban, hogy sohasem fogok tehenet tartani. Ígéretemet meg is tartottam. Nincsenek teheneim, és a jövőben sem szeretnék teheneket tartani.

A tehenek Burundiban a gazdagság jelei. Aki valamit ad magára és van pénze, tehenet tart. Floriannak kecskéi, csirkéi és egy autója van.

– De hogyan jutottál egyáltalán autóhoz? Nem vagy gazdag, de a többiekhez viszonyítva jól megy a családot sora. Lelkipásztorként a gyülekezetekben havonta 15 eurót kapsz. Hogy lehetséges ez? – szeretném tudni.

– Nem tudom. Isten különböző dolgokkal ajándékozott meg az életben: 12 éves koromban világos elhívást kaptam a lelkeszi szolgálatra, és az Úr önbizalommal ajándékozott meg. Mindkettő hasznomra vált és mindig előrébb jutottam. Aztán meg valamit kaptam Istentől: azt a

tudatot, hogy a keresztyén közösség vigasztalást nyújt. Magam is tapasztaltam, amikor nyolc évesen elvesztettem az édesanyámat. Halála nemcsak arra tanított meg, hogyan küzdjek meg a fájdalommal, hanem arra is, milyen vigasz lehet, ha egy keresztyén közösség áll melletted. Azt szeretném, hogy ez feltétlenül így legyen az én közösségemben is.

Eltűnődve, csendben dőcögünk tovább, miközben teheneket és kátyúkat kerülgetünk, és mindenütt a csodálatos burundi táj vesz körül.

Autóutunk végén még egy eset jut eszembe, amelyet rögtön el is mondok Floriannak. Legutóbb megállított a rendőrség. Jót vitatkoztam az egyenruhásokkal, amikor minden más autót előre engedtek, engem pedig igazságtalanul félreállítottak. Florian alig hagyja, hogy végigmondjam, már közli is a véleményét:

– Jól tetted, hogy védekeztél. Ha mi Isten szolgálóiként nem tiltakozunk ilyen igazságtalanságok ellen, akkor ki tenné meg? Isten erőt ad, hogy felvehessük ilyen ügyekkel szemben a harcot. Nem hallgathatunk, még ak-

kor sem, ha esetleg börtönbe jutunk vagy további igazságtalanság ér bennünket.

Florian egész életével bizonyítja, hogy komolyan gondolja, és meg is teszi azt, amit mond.

Amikor az anglikán egyház egyik egyházmegyéjében szabálytalanságokat állapított meg, amelyeket a többi lelkipásztorral együtt kifogásolt, de semmi sem változott, elhagyta azt az egyházat, amelynek sokat köszönhetett, és amelyet még mindig nagyra becsül:

– Anglikán a gondolkozásom, ez az egyház még mindig közel áll hozzám. Itt készítettek fel a szolgálatra és sok évig ebben az egyházban dolgoztam. De ezt a szabálytalanságot, amelyet megbeszélések és közvetítési kísérletek ellenére sem szüntettek meg, nem tudtam tovább hordozni. Ezért néhány lelkipásztorral együtt elhagytuk az egyházat és egy másik egyházszövetségbe léptünk be.

Florian pár éve ott dolgozik lelkipásztorként. Egy kis fejlesztési segélyező szervezetet hozott létre, és egy felekezeti munkacsoport elnöke. Mindkét tisztségében sokat ér el a szövetséghez tartozó egyházközségek javára. Közben 21 egyház és szervezet csatlakozott hozzájuk! A találkozókra általában 85 lelkész jön el.

– Egy olyan országban, mint a miénk, bátornak kell lenni és azért kell harcolni, hogy az ügyeinket meg lehessen beszélni. Meg kell kockáztatni, hogy bizonyos dolgokat nyíltan kifogásoljunk, akkor is, ha nagy árat kell fizetnünk érte. Hallgatni veszélyes.

Florian a mindennapok hőse? Fogalmam sincs arról, hogy nevezhetem-e így. Nála is úgy van ez, mint sokunknál: életünk egyes területein hősök vagyunk, a többit azonban senkinek sem fednénk fel.

Leginkább azt kell megtanulnunk Floriantól és honfitársaitól, ahogyan a fájdalmakat, a csalódásokat, a gyűlölködést és a gyászt kezelik. Ebben Istenbe vetett bizalmat és hősies „mégis-tovább-csinálom”-ot látok. Büszkeség és dac nélkül Istenbe vetett bizalommal járják tovább az útjukat. Ezen a területen én, sajnos, nem vagyok hős.

Stefan Hoffman

Stefan és Tanja Hoffman: 3 fiuk van, Stefan kommunikációs szakember és diplomás szociálpedagógus (BA). Burundiba történt kiutazása előtt a Liebenzelli Misszió marketing munkájában dolgozott. Tanja munkaterapeuta. A család 2008. júniusa óta Bujumburában él. A hathónapos nyelvi és kulturális képzés után a BAHO utcaügyerek programban dolgozik (segítség hátrányos helyzetű gyermekeknek és családoknak).

JAPÁN

Az igazi hős

„A hős olyan ember, aki nem bizonytalanít el másokat, hanem lelkesít, aki nem tér ki a nehézségek elöl, hanem szembenéz velük; olyan ember, aki a jót is meglátja ebben a világban, s nem csak a rosszat kritizálja; s végül aki nem a sötétségen kesereg, hanem fényt gyűjt” – olvashatjuk egy meghatározásban.

Jamamoto asszonnyal és férjével akkor ismerkedtem meg, amikor Oiszo városába érkezésem után bekapcsolódtam a gyülekezeti munkába. Már mindketten elmúltak 80 évesek, de ha valakire, akkor rájuk nagyon is illik a fenti leírás. Igazi hősök.

Házassága előtt Jamamoto asszony Hirosimában élt és dolgozott. Egy reggel, 1945. augusztus 6-án, nyolc óra előtt szokása szerint a munkahelyére indult. Ez a reggel azonban nem úgy zajlott, mint a többi, ugyanis alig tett pár lépést az

utcán, amikor egy vakító villámcsapás hirtelen a földre taszította. Kezét ösztönösen az arca elé rántotta, hogy védje magát, miközben számtalan ember kiáltozását hallotta maga körül. Az éles villanást szinte teljes sötétség követte. Másokkal együtt egy közeli bunkerba vonszolta magát, karja azonban megégett. A bőr cafatokban lógott róla.

Később nagy nehezen eljutott nagyapja romba dőlt házáig. Nagyapja egy gyékényt terített le neki a földre, amelyre Jamamoto eszméletlenül rogyott le. Az atombomba Hirosima 80%-át romba döntötte. 155 ezer ember rögtön meghalt, a következő hetekben további 110 ezren veszítették életüket a radioaktív sugárzás miatt.

Jamamoto asszonynak meg kellett várnia, amíg égési sebei meggyógyultak, hiszen abban

az időben nem működtek a kórházak. Napokig csak sírni tudott a fájdalomtól. Csak egy év múlva jutott el kórházba, ahol bőrátültetést kapott. Ez segített, hogy forradásoktól megnyomorodott kezét és ujjait újra mozgatni tudja. Közben megismerkedett későbbi férjével, akivel Oiszoba költöztek, ahol kapcsolatba került az Ettlíng misszionárius házaspárral.

Miközben interjút készítettem vele, megkérdeztem, mi mindent élt meg az Ettlíng házaspárral, és mi volt rá a legnagyobb hatással.

– Amikor az egyik gyermekem nagyon beteg volt – válaszolta –, Ettlíngné naponta átjött hozzánk egy adag jóízű húslevessel, amelyben kerek, lány valamik úszkáltak. (Talán daragaluska lehetett?) – Egyszer az egész családomat meghívták a nyaralójukba, hogy ott töltsük az éjszakát. Ettlíngék kora

reggel két óras imádsággal kezdték a napot: imádkoztak Japánért és népéért, aztán németországi rokonaiért és a misszió támogatóiért. Ez a kitaró imádkozás felejthetetlen marad számomra!

Amikor az Ettlíng házaspár, a Liebenzelli Misszió misszionáriusai, 1963-ban megalapították az oiszoí gyülekezetet, Jamamoto asszony volt az első, aki hitre jutott. Akkoriban, 38 évesen 3 fiú édesanyja volt. Soha azelőtt nem halotta az evangéliumot, de boldogan befogadta Jézust, aki meghalt a bűneiért, 1963 karácsonyán ennek jeléül meg is keresztelkedett. Férje azonban ellenezte a keresztyénséget, ezért az asszony nem árult el neki semmit sem a megtéréséről. Ám egy napon, amikor a városban járt, hirtelen úgy tűnt neki, mintha Jézus hangját hallaná: „*Ímé itt a kellemetes idő, ímé itt az üdvösség napja.*” (2Korinthus 6,2) Jamamoto asszony felszólításnak vette az ígét, s azon a napon végre beszélt férjének hitéről. A férfi elfogadta felesége döntését, maga azonban semmiféle érdeklődést sem mutatott az Úr Jézus iránt.

Jamamoto asszony lassanként a gyülekezet mindig tette kész

segítője lett, 1966-ban részt vett az első templom építésében is. Fiai közben felnőttek. Egyikőjük kivándorolt Amerikába, ám 43 évesen tüdőrákot kapott. A Jamamoto házaspár felkészült az amerikai útra, hogy búcsút mondjanak halálisan beteg fiuknak. Elutazásuk előtt azonban csoda történt: Jamamoto asszony férje az Úr Jézusról akart hallani, s meg akart keresztelkedni! Erre azonban már nem volt idő, ezért Szato lelkész elment hozzájuk, s otthon keresztelte meg a férfit. Így keltek útra fiukhoz, aki erős légszomjban szenvedett. Jamamoto asszony neki is elmondta a kereszt üzenetét és fiának a feltámadásról is beszélt. Aznap a fiú befogadta Jézus Krisztust, s néhány nap múlva nagy békességben halt meg.

Másik két élő gyermekük és családjaik még nem tértek meg, de Jamamoto asszony fáradhatatlanul imádkozik azért, hogy ők is megismerjék az Úr Jézust. Havonta kétszer házi bibliaórát vezet otthonában, amelynek egyik résztvevője tavaly Jézus mellett döntött. Az asszony öccse és annak felesége is érdeklődik a hit iránt. Menye rendszeresen jár az evangélizáló asz-

szonykörbe, amelyet én szerveztem Oiszóban.

Mindeközben a munka tovább folyt. Oiszo-Kokufu városrészben újabb gyülekezet alakult, ahol Ito lelkész szolgál. Mellé került később Juko Jokote diakonissza, valamint én magam is. Jó kis csapat lettünk, kölcsönösen kiegészítjük egymást. Az 1966-ban épült templomot sajnos le kellett bontani, és ma már új épület áll a helyén. Jamamoto asszony pedig nem csupán fényt gyűjtött, hanem ő maga is kis fény Oiszo városában, ahol a legtöbb ember még mindig halott bálványokat imád. Ő újabb és újabb embereket hív meg otthonába, Istenről beszél nekik, és hűségesen imádkozik. Igazi bátorítás nekem és mindenki másnak.

Christa Ulmer missziós nővér

Christa Ulmer missziós nővér, titkárnő, a bibliaiskola elvégzése után belépett a Liebenzelli Misszió diakonissza közösségébe, 1980–1993-ban Japánban gyülekezetépítő munkában vett részt, 1994–95-ben a liebenzelli diakonissza otthon vezetőjének helyettese volt, 1996 óta újra Japánban él és gyülekezeti munkában vesz részt.

JAPÁN

Nehéz döntés

„Bizony, bizony, mondom néktek: ha a búzaszem nem esik a földbe, és nem hal meg, egymaga marad, de ha meghal, sokszoros termést hoz” (János 12,24).

A japán meidzsi-időszak utolsó évét, 1909-et írtak. Február 28-ika volt – Hokkaidón, Japán legészakibb szigetén a tél uralkodott. Mindent vastag hótakaró borított. A mozdony lassan kapaszkodott fel a vasúti kocsikkal a Siokari-hágón át Aszahikava felé. A hágó szokatlanul meredek volt. A vonathoz általában még egy mozdonyt csatoltak, ám ez alkalommal a második mozdony kifürkészhetetlen okokból lemaradt.

A vonat könnyed rándulással hirtelen megállt, majd visszafelé kezdett gurulni. A vasúti kocsin az elszörnyedés moraja futott végig. Nobuo Nagano felismerte a helyzet drámai voltát, és imádkozni kezdett. Majd felszólította barátját, Mihorit, hogy nyugtassa meg a kocsiban ülő embereket, ő maga pedig kilépett a peronra, amelyen kéziféket helyeztek el. Minden ereje megfeszítésével próbálta elfordítani a vészfék kerekét. A kocs sebessége észrevehetően csökkent, de ennél nagyobb fékezésre nem számíthatott, és a vonat nem állt meg. Nem úgy használta a féket, ahogy kellett volna, vagy meghibá-

sodott a szerkezet? Ha hamarosan nem történik valami, a fékek újra fellazulnak és a szerelvény a hegyoldal hajtókanyarain egyre nagyobb sebességgel robog majd lefelé. Kétségbeesett erőfeszítéssel rángatta tovább a féket, ám mindhiába. Csak egyetlen lehetőség maradt a kocs megállítására.

Nobuo Nagano a 10. meidzsi év (1878) februárjában született Tokió-Hongóban. Édesapjánál és apai nagyanyjánál nőtt fel, aki szigorú buddhista nevelésben részesítette. Édesanyja keresztyén volt, ezért anyósa számúzta az otthonukból. A fiúval nagyanyja halála utánig

elhitették, hogy édesanyja fia megszületése után két órával meghalt. Néhány nappal a nagymama halála után megjelent egy asszony, aki azt állította magáról, hogy az édesanyja. Lassan kiderült az igazság. Nagyanya gyűlölte a keresztyéneket, ezért Nobuo édesanyját választás elé állította: vagy megtagadja a hitét, vagy elhagyja a házat. A fiatalasszony nem tudta megtagadni Jézust, ezért kellett elhagynia a férjét és a kisfiát. Nobuo előtt azonban, akár csak nagyanya előtt nem lehetett ekkor a jaszókról, a keresztyénekről beszélni. Tíz éves korában Josikava nevű barátjával ígéretet tett, hogy később buddhista pap lesz. Istennek azonban más terve volt a fiúval.

Nobuo legjobb barátjának, Josikavának a beteg lánytestvére, Fudziko nagyon megtetszett Nobuonak. Egy szép napon összeszedte minden bátorságát és megkérte a lány kezét barátjától. Josikava azonban nem akarta hozzáadni és kosarat adott neki. Hogy adhat férjhez egy lányt, akinek gerincvelőtuberkulózisa van! Ki kezeskedik azért, hogy meggyógyul? Nobuo azt is megtudta, hogy Fudziko keresztyén lett. Mégsem hagyta annyiban a dolgot. Olvasni kezdte az Újszövetséget, és sok mindent megtudott belőle, ami japán gondolkozásával semmiképpen sem egyezett. A „szeresd ellenségeidet és imádkozz azokért, akik téged üldöznek” parancsa egyáltalán nem illett bele egy japán érzélemlárába, aki élvezte a bosszúállásról szóló történeteket. A samurájok világában a bosszú dicséretes tettek számított. Nobuo időközben Szapporóban a vasútnál állást talált, és ragyogó házasságot köthetett volna, ám nem élt a lehetőséggel. Elhatározta, hogy akkor is Fudziko lesz a felesége, ha egy életen át kell rá várnia.

Egyszer Szapporóban egy keresztyén igehirdetőt hallgatott az utcán. Felismerte, hogy Jézus Isten Fia, és ő is ezt a Jézust akarta követni. Ám még nem látta be, hogy ő maga bűnös ember. Ezért az igehirdető azt

a feladatot adta neki, hogy a Biblia egyik parancsát a legapróbb részletekig tartsa be. A következő éjszaka Nobuo az irgalmas samaritánus példázatát olvasta és elhatározta, hogy munkatársának, Mihorinak, aki valami rosszat tett, igazi felebarátja lesz és kezességet vállal érte. Nobuo több áldozatot is hozott barátjáért. Elhagyta Szapporót és Mihorival együtt átszegődött egy másik városba az államvasutakhoz. Nobuónak nem ment könnyen a váltás, hiszen Mihori szemrehányásokat tett neki és kigúnyolta. Először hirtelen elfogta a harag, bosszúvágy töltötte el, majd belátta, hogy képtelen betartani Isten Igéjének a követelményeit. Megértette, hogy bűnös ember. Nemsokára belépett egy gyülekezetbe, megírta keresztségi hitvallását és megkeresztelkedett. Vasárnapi iskolai vezető lett és mindenkit, akinek csak dolga akadt vele, csodálattal töltött el mindig sugárzó arca.

Sok barátja tanácsa ellenére meg akarta várni, amíg Fudziko meggyógyul. A lány állapota lassan javult és már kitűzték az eljegyzés napját. Nobuo az ünnepélyes eljegyzés előtti napon bibliaórát tartott a keresztyén vasutasfiataloknak. Témának a „ti vagytok a világ világossága” ígét választotta. Olyan emberek legyünk – magyarázta –, akik mindig készek Istenért a halálba menni. Nem is sejtette, hogy másnap milyen katasztrófa követel tőle súlyos következményekkel járó döntést.

Miközben a kocsi egyre vadabbul száguldott lefelé a lejtőn, lelki szemei előtt Fudziko, az édesanyja és a testvére képe jelent meg. Behúnyta a szemét, elengedte a fék kerekét és leereszkedett a lefelé robogó kerekek elé.

Az életét adta azért, hogy mások életét megmentse. „Életem minden napján Istenért és az emberekért akarok élni. Természetesen örökké életben szeretnék maradni, de minden pillanatban készen akarok állni arra, hogy örömmel haljak meg, ha Isten az életemet kívánja. Bármit

tesz az Úr egy emberrel, annak mindig az a legjobb” – mondta nemegyszer. Most bebizonyosodott, hogy ezek nemcsak üres szavak voltak, hanem keresztyén életének mottója.

Nobuo halála mindenkinek nagy megrendülést okozott, és ahol csak emberek összefutottak, ez a tragikus esemény volt a beszédtema. Krisztus sok ellensége változtatta meg a véleményét Nobuo tette hallatán: „Úgy tűnik, a jaszó (keresztyénség) mégsem rossz vallás”. Fudziko fogadalmat tett, hogy sohasem megy férjhez, egész életében Nobuo felesége akart maradni.

Azóta Hokkaido, de főleg Aszahikava és Szapporo vasutasai közül sok fiatal tért keresztyén hitre, köztük Mihori, Nobuo barátja is, aki nemrégén még ellene fordult és kigúnyolta. Nobuo halála teljes fordulatot hozott Mihori életében. Igen, Isten kisebb ébredést adott a vasutasok között, amelynek gyümölcsei még évtizedekkel később is láthatók voltak. A Sikori-hágó című könyv szerzője egy beszélgetésben arról számolt be, hogy még több mint 50 évvel később is 100 -nál is több ember vett részt rendszeresen az aszahikavai gyülekezet istentiszteletein.

Isten a fiatal Nobuo életét és halálát sok ember életében tette áldássá. A vonaton hozott bátor és önzetlen döntése számtalan életet mentett meg – nemcsak azokét, akik a vonaton ültek, hanem sokkal több emberét, akik így találták meg az örök életet.

Engedjük, hogy az Úr újra elhívhasson a teljesen átadott életre, Isten és embertársaink iránti szeretetre és odaszánásra. Az Úr olyan embereket használ fel, akik őt akarják szolgálni és a fiatal Nobuóhoz hasonlóan készek „örömmel meghalni, ha Isten az életemet kívánja”.

Andrea Kaiser

Andrea Kaiser: nevelőnő és diakonissza, 2009 szeptemberétől Japánban a misszionáriusgyerekek diákokthonában teljesít szolgálatot.

38 év börtön Istenért

Történelmi tanúságtétel

Marie Durand 1711. július 15-én egy kis faluban, Ardèche-ben született. Szülei elkötelezett protestáns keresztyének voltak, akik a tiltás ellenére közös bibliaolvasásra gyűltek össze a többi keresztyénnel. Marie alig négy éves volt, amikor édesanyját az egyik házi bibliaórán letartóztatták és bebörtönözték.

A hatóságok a testvérét, Pierre-t is keresték, aki lelkesként bátorította az üldözött keresztyéneket. Ám nem tudták elfogni, ezért Bernage intendánsa a családon állt bosszút.

Amikor édesapját, Etienne Durand-t letartóztatták, az időközben 15 éves Marie-t Mathieu Serres nevű ismerősére bízta, aki a nagy különbség ellenére polgári házasságot kötött vele. Emiatt mindkettőjüket letartóztatták, mert érvényes házasságot csak katolikus pap előtt lehetett kötni. Férjét a brescou-i erődben tartották fogva Marie édesapjával, Etienne-nel, míg a lányt a dél-franciaországi Aigues-Mortesban lévő „Tour de Constance”-ban (az állhatatosság tornya) őrizték. Testvérét, Pierre-t elfogták és 1732. április 22-én kivégezték.

A 25 asszony közül ő volt a legfiatalabb fogvatartott. Nagyon sokat törődött a gyengékkal és a szenvedőkkel. Ebben az időszakban Marie Durand ötvennél is több le-

velet írt a toronyban, amelyekből képet kaphatunk az elmondhatatlan szenvedésekről és a sok betegségről a hideg és nyirkos toronyban. Pedig egyszerűen ki lehetett volna jutni innen. Csak meg kellett tagadni a protestáns hitet, és vissza kellett térni a katolikus egyházhoz. Néhány rab ezt az utat választotta.

A legtöbb asszony azonban hűséges maradt hitéhez. Egymás bátorítására a „RESISTER” (ELLENÁLLÁS) szót karcolták a kútkávéra. Marie 38 évig állt ellen és 1768. április 14-én öreg asszonyként hagyta el a tornyot. Állhatatosságával sok francia evangéliumi keresztyén példaképévé vált.

60 év ellenállás Istennel szemben

Bretagne-i tanúságtétel

Közel 300 évvel később ismerem meg Marie H.-t. Marie nagyon barátságos idősebb hölgy, aki kitűnő palacsintát süt. Egy szép napon elbeszélte élete történetét. „Ellenálló” volt, több mint 60 évig állt ellen Isten szeretetének.

A helység jósnője volt, egyben a Mont-Saint-Michel kolostor közelében lévő 90 m magas „hegy”, a „Mont Dol” tetején álló Mária torony és kis kápolna őrzője. Több

mint 10 évig járt az evangélizáló esztekre. Először lányunokáját érintette meg Isten szeretete.

Marie továbbra is tiltakozott, és szentképekbe, misztikába és babonába temetkezett. Isten mégis elérte és megszólította őt. Látomáshoz hasonló jelenség ragadta meg. Ez annyira megrendítette, hogy Isten kitárt karjaiba futott.

Kuncsaftjai továbbra is felkeresték. Most azonban Isten szeretetét próbálta hirdetni ezeknek az embernek. Valahányszor meglátogattam, evangéliumokkal, Bibliákkal és bibliai naptárakkal kellett feltöltenem a „raktárát”. Minden látogatónak joga volt egy „ajándékra”. Vajon hány embernél talált visszhangra?

Albrecht Hengerer

Albrecht és Annegret Hengerer: a Liebenzelli Misszió Teológiai Szemináriumának elvégzése előtt Albrecht közigazgatási szakember volt, Annegret pedig ápolónő. 1989. szeptembere óta élnek Franciaországban. Nyelvi tanulmányok után gyülekezetalapító munkához láttak Avranches-ban. Albrecht 2004. óta a Liebenzelli Misszió Franciaországban szolgáló misszionárius-csoportjának vezetője.

Láthatatlan hősök

Hihetetlenül nagy és szörnyen erős volt, és már napok óta párviadalra hívta ki a vitézeket. A dörgő hangon rájuk szórt megvető szóáradat azonban elégnék bizonyult arra, hogy elvegye bátorságukat, és minden harci kedvüktől megfossza Izráel fiait. Ekkor egy pásztorfiú jelent meg közöttük, aki még csak nem is volt katona. Ő meg merete tenni a lehetetlent és kiállt a párbajra. Majd

Isten segítségével legyőzte az óriást. – Dávid igazi hős volt!

Amikor hősookról beszélünk, rögtön sikeres emberekre, például Dávidra vagy James Bondra, a 007-es titkos ügynökre gondolunk, aki az utolsó pillanatban leszámol a gazfickókkal és megmenti a világot a biztos pusztulástól.

Léteznek ilyen nagy hősök – valahol a nagyvilágban, fényvégre

mindennapi kis életünkötől. Pedig a közelünkben is élnek kis, jelentéktelen hősök. Teljesen hétköznapi emberek, akikkel vasárnaponként együtt hallgatjuk az istentiszteletet.

A szótárban a „hős” címszónál többek között a következő meghatározást olvashatjuk:

„Az olyan embert, aki kimagasló teljesítményt nyújt vagy példászerűen küzd valamiért, az emelkedettebb

beszédben a görög eredetű hérosz idegen szóval is illethetjük...

(Forrás: Wahrig Helyesírás).

Vagy:

„Valaki, aki mások javára végzett jelentős tettekkel tünteti ki magát...”

(Bertelsmann).

Példás hozzáállás

Itt Saint-Lô-ban is van néhány ilyen hősünk. Az egyik hősnő Martine Peleszko.

Ezt a csendes, jelentéktelennek tűnő asszonyt sokan észre sem veszik. Nem sokat beszél magáról, sem arról, milyen kimagasló dolgokat tesz. De számomra nagyon is hősies tett, ha valaki önként és el-lenszolgáltatás nélkül a gyülekezet és a Liebenzelli Misszió francia ágának könyvelését végzi. Nem kis feladat, nála pedig a legjobb kezekben van. Ennek érdekében minden délelőttjét az íróasztalánál tölti. Mellékesen még a széles kínálattal rendelkező iratterjesztést is vezeti, megrendeli a szükséges könyveket, és a keresztyén könyvekkel vagy a Bibliával kapcsolatos kérdésekben ő a leghivatottabb.

Vagy említhetnénk Patrick Peleszkót, Martine férjét is. Egészségi állapota miatt már régóta nem tud eljárni dolgozni. De ahelyett, hogy otthon a díványon pihenne, a naptármissziót támogatja aktívan. Több ezer naptár megy át a kezén, s ebből

nem csak mi, liebenzelli misszionáriusok profitálunk, hanem a velünk együttműködő francia lelkészek is.

Amikor pedig csendesnapot tartunk a naptárak (Camp calendrier) kiosztására, nemritkán Patrick szervezi meg, és bevonja a fiatalokat a tervezésbe, hogy megtanítsa nekik, hogyan is kell az ilyen munkát végezni.

Nyílt és közvetlen személyisége miatt a városi ünnepségeken, a nagy kiállításokon és a piacon is majdnem nélkülözhetetlen munkatárs, aki könnyen beszédbe elegyedik az emberekkel, és szívesen mondja el nekik, mint jelentett és jelent az életben Jézus.

Philippe és Carole Hamel is hősök. A házaspár több mint tizenkét éve látogatja hűségesen a Saint-Lô-i istentiszteleteket. Akkor is jöttek, amikor sokan sokféle okból elhagyták a gyülekezetet, és vasárnaponként csupán öten gyűltek össze az istentiszteletre. Érthető lett volna, ha abban az időben egy másik gyülekezethez csatlakoznak; olyan gyülekezethez, ahol pezseg az élet és helyi lelkész szolgál. De ők kitartottak, és hittek abban, hogy Isten akarata, hogy Saint-Lô-ban is legyen gyülekezete. Most pedig velünk örülnek, hogy a terem egyes vasárnapokon olyannyira tele van, hogy tanácsos lenne alkalmasabb, nagyobb helyiségek után nézni.

Bár Philippe munkájából adódóan sokat utazik, Carole-t pedig a család és az önkéntes munka veszi igénybe, mégis sokat segít a gyülekezetben. Philippe Igével szolgál, Carole pedig tanáccsal és ténylegesen segít a gyülekezet kirakatának rendezésében.

Martine és Patrick, Philippe és Carole – nem szuperhősök, mint James Bond, akiket azonnal észrevenne az ember; mégis hősök, mert készségesen várják, hogy Isten felhasználja őket. Ott, azon a helyen, ahol vannak, és azzal, amivel tudnak. Szívesen vetik be magukat gyülekezetükért és Istenükért.

Imádságainkkal támogassuk ezeket a hétköznapi hősöket! Így mi is hőssé válunk, akik példamutatóan másokért áldozzák idejüket és erejüket.

Tina Eckstein

Michael és Tina Eckstein: három gyermekük van. A Liebenzelli Misszió Teológiai Szemináriumára előtt Michael asztalosként dolgozott, Tina munkaterápiával foglalkozott; 2008 januárja óta élnek Franciaországban. Eleinte Párizsban vettek részt nyelvtanfolyamon. 2009 júliusa óta Normandiában segítik a gyülekezetépítés munkáját és a Saint-Lô-i gyülekezetet vezetik.

MALAWI - NÉMETORSZÁG

Váratlan kimenetelű találkozás

Ez is nemszeretem napnak indult... Talán az olvasó számára is ismerős a helyzet, amikor valaki megkéri egy szívességre. Az olvasó igent mond, és csak azután gondolja végig: hogy lehettem ilyen ostoba?! A naptára már tele van, sok minden mást is el kell még intéznie, és hirtelen még valamit elvállal. Soha jobbkor!

Igaz ugyan, hogy a felkérés nem akárhánytól, hanem a vőlegényemtől

érkezett – erre pedig csak nem mond az ember nemet. Aznap délután mégis bosszankodtam a döntésem miatt. Egyáltalán nem ismertem azokat az embereket, mégis megígértem, hogy meglátogatom őket a szép Aichtalban. Mivel állítsak be hozzájuk? Miről kellene velük beszélgetnem? Mivel bátorítsam őket? Az egész ügy egyre kellemetlenebbé vált számomra. De ha egyszer megígértem, aznap este el kellett men-

nem. Végül nagy kelletlenül elindultam a három idős emberhez.

Semmiképp nem gondoltam volna, hogy aznap este meghatottan és megerősödvé térek haza. Ez a három ember, akik a főutca egyszerű, öreg házacsájában laktak, különleges áldást hozott. Később alig néhány alkalommal találkoztam velük.

Kicsit bátortalanul álltam az ajtóban, s pillantottam a barátságos, ráncoktól barázdált arcba.

A fáradtnak tűnő szemek kérdőn néztek rám.

– Önök nem ismernek engem. Johannes Urschitz menyasszonya vagyok, ő kért meg, hogy nézzek be önökhöz.

A rövid magyarázatomat követő fogadtatás váratlanul ért.

– Ó, micsoda öröm! Micsoda öröm! – ezekkel a szavakkal tolt be Hilde a keskeny lépcsőházba, majd a szobába, ahol két testvére, Karolin és Wilhelm érdeklődve fordult a bejárati ajtó felé.

Beléptem és leültem a kis szoba közepén álló asztalhoz. Nemigen lehet elképzelni, mekkora kincs lehet, ha idős emberek bepillantást engednek az életükbe.

Megtudtam, hogy az ablak melletti széken ülő Karolin gyermekkorától fogva vak. Wilhelm, a „kisöccse”, aki tőlem balra egy karosszékben, a tűzhely mellett foglalt helyet, szintén javában benne járt élete második szakaszában. Fogytékossága következtében értelme leginkább egy kisfiúéhoz hasonló, aki még pompásan elszórakozott volna egy kisbocival, és ha valaminek nagyon örült, hangosan ’’Mú!’’-t kiáltott, miközben az arca csakúgy sugárzott. Nem tudom, látott-e valaha bocit, mert a szeme a semmibe pillantott. Vak volt. Kettőjükhöz tartozott még nővérük, Hilde, aki életét gondozásra szoruló testvéreinek szentelte.

Nem, az élet sose volt egyszerű ebben a házban, mégis különleges

légkör uralkodott benne. Ebből a három emberből a sok nehézség ellenére, amit az élet során át kellett élniük, testi korlátaik és szerény életkörülményeik ellenére valami megfoghatatlan nagy hála és elégedettség sugárzott. Igazi boldogság és az a szilárd bizonyosság élt bennük, hogy a Megváltó mindig jót tett velük.

Nagyon szégyelltem magam, miközben történetüket hallgattam, s egyszerű, de mélyen gyökerező hitükkel, csendes örömmel, elégedettségükkel, mély hálájukkal találkoztam azokért a dolgokért, amelyeket a legtöbb ember talán magától értetődőnek tart. Megélték Isten közelségét, mert nem a bajaikon és a nehézségeiken problémáztak, hanem a nehézségek közepette is arra néztek, hogy mennyi jót tett velük az Úr.

Hazafelé menet arra gondoltam, hogy ennek a három embernek van valamije, amivel én a keresztyén életemben még nem találkoztam. A megélt bizonyosság – a „Megváltó mindig jót tett velünk” – és a csodálatos jövő feletti igazi mély öröm. Megváltójuk annyira fontos volt nekik, hogy semmi másról sem tudtak beszélni, csak róla és az Ő jóságáról. Minden ezt követő látogatás értékes bátorítást és áldást jelentett nekem.

Emlékszem rá, hogy egyik látogatásunk alkalmával Karolin nagy örömmel olvasott fel Braille-írást Bibliájából, majd megjegyezte: – Hát nem jó az Isten? Egészséges, finom ujjakkal ajándékozott meg, amelyekkel még mindig tudok olvasni!

Egy másik alkalommal Hilde arról számolt be, hogy amikor Karolin kórházba került, a betegszobában Bibliájából felolvasott a többi betegnek, s evangéliumi énekeket énekelt velük. Sok látogató és kórházi munkatárs ismerte már a szobát, s csak úgy emlegette, mint azt „a szobát, ahol mindig örülnek.”

Ez a három ember sok évig imádsággal, szóval és adományokkal hűségesen segítette a misszionáriusokat. Nehéz elhinni, mi mindenre emlékeztek férjem és szülei életéből, akik Pápua Új-Guineában voltak misszionáriusok.

Nem, az első látogatás után nem bosszankodtam többé azon, hogy olyan gyorsan igent mondtam, hanem nagyon hálás voltam Istennek ezért a különleges találkozásért (egészen különleges emberekkel.) Előre örülök annak, hogy a mennyországban újra láthatom ezt a három embert, ahová mindhárman előre mentek.

Veronika Urschitz

Johannes és Veronika Urschitz, egy lányuk van. A LM teológiai képzése előtt Johannes lakatos, felesége nevelőnő. 1996-ban a LM Malawiba küldte ki a házaspárt. Nyelvtanulmányaik után a malawi gyülekezeti szövetségben ifjúsági munkát végeztek, jelenleg az AIDS árvák közötti munkában vesznek részt Malawiban.

ZAMBIA

A leprás Pál – a Lamba-vidék áldott embere

A 14 éves Kaputula épp Kafulafutába, a missziós központ internátusába indult. Az első tanítási nap várt rá az iskolában. Az újdonság varázsa bizonyára lelkesedéssel töltötte el, ugyanakkor félelem is szorongatta a torkát.

Szorgalmas diák lett belőle, aki mindent megtett azért, hogy meg-

tanuljon írni és olvasni. Vasárnaponként nagy figyelemmel hallgatta Isten Igéjét. A falujában még sosem hallott róla. Eddig arra tanították, hogy félni kell az ősök szellemeitől. Aki felbosszantotta őket, az minden rosszra el lehetett készülve. Most először hallott az élő Istenről, aki erősebb a szellemeknél. Hamar

megnyitotta szívét a szabadságot hozó örömhír előtt.

Kaputula egy éjszaka elment Doko misszionáriushoz. Leült az agyagos padlóra terített gyékényre, és így szólt:

– Sikulu! (= Uram!) Szeretném átadni a szívemet! (Lamba nyelven így mondják a „megtérést”).

A misszionárius részletesen elmagyarázta neki az evangéliumot, és elmondta, hogy egyedül az Úr Jézus képes megváltoztatni az ember szívét. A fiú Jézussal a szívében, a bűnbocsánat biztos tudatában boldogan tért haza. Sosem felejtette el ezt a napot, 1916. július 9-ét.

Eljött a szünidő, és a diákok a keskeny ösvényeken hazatértek távoli falvaikba. Amikor az iskola újra elkezdődött, Kaputula nem tért vissza. Vajon hol lehet? Senki sem tudta.

Hónapok teltek el. A misszionáriusok faluról falura járva hirdették az evangéliumot azoknak, akik még sohasem hallották. Mindenhol megkérdezték:

– Hallottatok már Jézusról?

Mindenütt ugyanazt a választ kapták:

– Nem! Ki az?

Így aztán egy-egy falu lakói esténként körbeülték a tüzet, és életükben először hallgatták az evangéliumot. Az egyik faluban azonban más választ kaptak a misszionáriusok:

– Igen! Igen! Kaputula már beszélt róla!

– Itt lakik?

– Nem. Egy távoli faluban.

Doke misszionárius gyorsan keresésére indult. Amikor a mondott faluba ért, a fiú után érdeklődött. Bár kezdetben a falusiak még vonakodtak a válaszadással, végül azonban csak kibökték: – A vadonban él.

A magyarázat: kizárták a faluból, mert leprás lett. A lamba törzs tagjai nagyon félnek a leprától. Aki elkapja, annak nem szabad többé a faluban laknia.

A misszionáriusnak megmutatták, merrefelé induljon, ha meg akarja keresni a fiút. Egy kunyhó legtávolabbi zugában talált rá. A lesoványodott fiú csont és bőr volt már. Ahogy feltekintett, felcsillant a szeme:

– Te vagy az, Sikulu?

– Kaputula! Végre rád találtam! Velem jössz a missziós központba?

A fiú örömmel mondott igent. Gyógyszereket kapott, és mindenki öröme meggógyult. Így aztán

a tanulmányait is folytathatta. Nagyon tehetséges diáknak bizonyult. Példamutató életének köszönhetően diáktársai egymás után tértek meg. Barátaival sokat olvasták a Bibliát. Amikor megkeresztelkedtek, mindannyian bibliai nevet vettek fel. Kaputula régi neve helyett a Pál nevet választotta.

Pál alig 18 éves volt, amikor megkérték, hogy egy újonnan nyíló távoli iskolában tanítson. Megijedt a feladattól, és először visszautasította a felkérést. Aztán a sok biztató szóra elvállalta a tanítást.

Az iskolában örömmel fogadták. Tanítás után körbejárta a környező falvakat, és hirdette az evangéliumot.

Miközben szívvel-lélekkel végezte szolgálatát, kiújult a leprája. Haza kellett térnie. A Kafulafutába vezető hosszú úton már vinni kellett. Mire elkezdődött a kezelés, már elveszítette néhány ujját a lábán és a kezén is. Az arca is tele volt leprás foltokkal. A nehéz időszakban legnagyobb vígasza lamba nyelvű Bibliája volt. Öccsének kellett lapoznia a könyvet, mert Pál már elveszítette az ujjait.

Néhány évig faluról falura járva hirdette az evangéliumot. Egy speciális talicskában utazott, amelyet két erős férfi húzott.

A missziós központban nagyon értékes segítség volt a fordító munkában is. Egész Lamba-földön ismerték. Távoli vidékekről is sokan eljöttek, hogy Páltól kérjenek tanácsot és vigaszt, és lelkileg megerősödvé tértek haza. Kis szobájában sokan fogadták be Jézus Krisztust.

1950-ben vehette először kézbe az Ószövetség lamba nyelvű fordítását 13 példányban. Örömmel fogta csonka kezébe, és így szólott: – Kincset kaptam Istentől!

Doke misszionárius így fogalmazott: „Pál Isten szent embere. A lepra 30 évig tartó kemény iskolájában, fájdalmak között, magányában megtanult Isten mély forrásából meríteni.”

Pál a Lamba-vidék első három lelképásztorának egyike volt, akiket

1953-ban lelkésszé szenteltek. Rövid szenvedése után 1954. augusztus 4-én futótűzként terjedt a hír: „Ba Paulu bafva!” (= Pál meghalt) Az emberek alig tudták elhinni, hogy a mindenki által szeretett leprásuk itthagya a földi világot.

Kivonat az utószóából:

A misszionáriusok bizalmát élvezte, a lamba nép keresztyénei és pogányai szerették és tisztelték. Pál Isten eszköze volt, aki sokakat vezethetett az Úrhoz. Egy ember, akinek súlyos testi szenvedés jutott osztályrészül, ám fénye mindezek ellenére töretlenül sugárzott sok-sok éven át. Most betegségtől megcsontított testét letéve új, mennyei testet kapott. Pál hazaköltözése Afrika egy kiválasztott fiának örök jutalmát készítette elő, aki diadalra vitte az evangéliumot a lamba népek között.

Pált és szolgálatát a Lamba-vidéken sohasem fogják elfelejteni.

A fordítást és a kivonatot Hedwig Müller missziós nővér készítette.

(Forrás: Evangelist Extra-Ordinary, The Story of „Paul the Leper”, kivonat Clement M. Doke írásából – összeállította: Victor Chitafu: Trekking in South Central Africa)

Hedwig Müller missziós nővér, ápolónő. A Liebenzelli Misszió Teológiai Szemináriumának elvégzése után belépett a Liebenzelli Diakonissza Közösségbe. 1986 és 1995 között Zambiában szolgált: munkatársakat képzett, és kidolgozta a vasárnapi gyermek-istentiszteletek anyagát. Majd Németországban végzett gyülekezeti szolgálatot. 2001 óta újra Zambiában él: a Brunner családdal közösen dolgozik a DTCC (Dawn Trust Community Care) kialakításán és vezetésén, ami az AIDS-betegek teljes körű ellátását szolgálja.

Disznóól a nappaliban

Philipp, a szakiskola igazgatója végigvezetett minket az iskola műhelyein. Az asztalosműhelytől az egészségügyi műhelyen át végül a lakatosműhelyhez értünk. Kívül már csak a nehéz, régi hegesztőkészülékek álltak. Minden mást gondosan elpakoltak és elzártak. Majd látható büszkeséggel mutatott a téren álló, tetővel védett pódiumra: – Nézd csak, ezt a tanulókat a tanáraikkal együtt hegesztették össze. Ez szinte ingyen van.

Szemünk előtt egy vasszerkezet állt, amelyet minden lehetséges hulladékféméből hegesztettek össze.

Legyen használható és működjön – az iskolában sok minden ezzel az elgondolással készült. A lakatosműhely egyik sarkában egy cementkőnyomtató forma állt, amelyet nem egy cég gyártott, hanem a tanulókat hegesztették össze. A forma segítségével cementből téglát lehetett készíteni.

A legügyesebb programra, amelyet pápua új-guineai iskolában eddig láttam, kávézás közben figyeltünk fel. A szél rossz irányból fúj és magával hozta a nappaliba a disznóólak „illatát”. Virginia, Philipp felesége panaszkodott: – Amikor a széljárás megváltozik, a disznóólak szagukkal beköltöznek a nappalinkba.

Tulajdonképpen egy hústermelő üzemet láthattunk, ahol tyúkokat és libákat is tartottak. Ami a tyúkoknál a ketrec rácsain keresztül kiesett, azt a disznók ették meg, amelyeket egy emelettel lejjebb, a baromfiállomány alatt helyeztek el. Ha egyszer újra levágnának 400 tyúkot a város egyik gyorsétterme számára, elég belsőség maradna, hogy a krokodilok jóllakjanak belőle, amelyeknek a bőrét végül el lehetne adni.

A telep istállóit nem egy építőipari vállalat építette sok pénzért, hanem maradék fából emelték és levelekkel fedték be. Építőanyagboltban csak a hegesztőket, a kerítéseket és az alapozáshoz felhasznált cementet vásárolták.

A munkások egy másik megye tanulóit voltak, akiknek nem volt pénzük tandíjra. Ha megbízhatónak bizonyulnak, a kis mintagazdaságban dolgozhatnak. Ha valakinek hálósobára volt szüksége, egyszerűen felhúzhatott egy emeletet egy már kész házra, vagy építhetett egy újat. Anyagok, mint bambusz a padlóra és levelek a tetőre, mindig találhatóak a környéken. Philipp, aki már több mint 40 éve tanárként dolgozott itt Pápua Új-Guineában, megtanulta, hogy az államtól nem lehet pénzt remélni.

Erre ebben az országban nincs pénz, vagy ha lenne, sötét csatornákon tűnne el. Ahhoz, hogy valamit fel lehessen építeni, tulajdonképpen meg kellett találni a módját, hogyan lehet a kevésből sokat kihozni. A szükség erénnyé vált, és azzal kellett dolgozni, ami az őslakóknak elérhető volt. Így alakult meg az az iskola, amely nem arról tanúskodik, mit lehet sok pénzből kihozni, hanem arról, mit lehet azzal kezdeni, ami a földön hever.

Ennek az elgondolásnak fontos eleme, hogy a tanár maga is helyben lakjon és ő is részt vegyen a munkában. Ez döntő, ha nemcsak azt szeretnénk, hogy a körülmények változzanak, hanem az a célunk, hogy az emberekben is meginduljon a változás. A részvétel, a közös munka vállalása, az együtt szenvedés és az együtt örülés vezet ahhoz, hogy az embereket elérjük.

Ha megkérdik Philippet, hogy ki is ő, akkor nem azt feleli, hogy tanár, sem nem azt, hogy a szakiskola igazgatója. Büszkén mondja:

– Misszionárius vagyok. Minden vasárnap a tyúk- és disznóólak mellett tartunk istentiszteletet a tanulókat és tanárok számára.

Ha senki mást nem tud találni, akkor ő maga áll a szószékre, és nem mezőgazdaságról vagy igazgatásról beszél, hanem az élő Istenről, akivel életünk végén mindnyájan találkozni fogunk.

A tanévzáró ünnepség és a bizonyítványosztás ebben az iskolában istentiszteletté lesz. Annette-nek és nekem Phil és felesége, Vergie, ahogyan mi neveztek, imatársaink lettek. Gyerekeink nagymamája és nagypapája lettek, akiknél egy-egy hétvége eltöltése mindig élvezetet jelentett. Szemünkben hősök voltak, akik egyrészt a fiataloknak nagyon jól elmagyarázták, hogy tudnának győzni a mindennapokban, másrészt azt is megmutatták, hogy az élet értelme nemcsak itt, a hétköznapokban található meg, hanem az élő Istennel való kapcsolatban is. Ha pedig az istentisztelet alatt a disznóól illata szállt felénk, újra felfedeztük, hogy az örök üzenetnek helye van mindennapi világunkban.

Ulrich Schmalzhaf

Ulrich und Annette Schmalzhaf:
4 gyerekek van. A Liebenzelli Misszió Teológiai Szemináriumának elvégzése előtt Ulrich autószerelő, Annette ápolónő volt, és gyülekezeti munkát végeztek. 1995-től 2010-ig Pápua Új-Guineában gyülekezeti és bibliaiskolai vezetőként szolgáltak Pápua Új-Guineában Nyugat-Újanglia vidékén. 2011 óta Welzheimben a Délnémet Egyesület gyülekezeti lelkésze.

Az ígéret

„Higgy az Úr Jézusban, és üdvözlés mind te, mind a te házad népe (családod)”

(Apostolok cselekedetei 16, 31).

Isabel* csinos lány volt. Ő is, mint környezetében az emberek többsége, katolikus hitben nőtt fel. Majd 14 éves korában egy különös összejövetelről hallott, amelyet valakinek az otthonában tartottak. Először szülei tudta nélkül vett részt egy estén. Nagyon tetszett neki, ahogy az emberek a Bibliáról, Istenről és a hitről beszéltek. Később gyakran talált alkalmat arra, hogy részt vehessen ezeken az estéken, noha tudta, hogy édesapja nem engedné el, ha tudna róla. Hamarosan világossá vált előtte, hogy azt a Jézus Krisztust akarja követni, akit itt személyes Megváltójának ismert és szeretett meg. Rábízta az életét. A következő időszakban egyre jobban megismerte a Bibliát és növekedett hitben.

Mindez a Franco-rezsim idején történt, amikor a protestáns csoportok nem gyakorolhatták szabadon a hitüket és nem tehettek bizonyosságot. Később Isabel megismerkedett egy fiúval és belészeretett. A fiú elkísérte az összejövetelekre és úgy tűnt, mintha ő is követni akarná az Úr Jézust. Így a lány semmi akadályát sem látta annak, hogy férjhez menjen hozzá. Az esküvő után azonban rövidesen rádöbbsent, hogy egyedül jár a hit útján. Férje többé nemcsak nem kísérte el az istentiszteletekre, hanem megnehezítette az életét (mert Isabel kitarított az Úr Jézus mellett). Hűségesen járta nehéz útját egy férfi mellett, aki inni kezdett és egyre mélyebbre süllyedt az alkoholfüggőségbe. Két lányuk ebben a légkörben nőtt fel. Az egész család szenvedett az apa iszákossága miatt.

A kicsi, de energikus asszony évről évre próbálta összetartani a családot. Kitartást, vigaszt és erőt mennyei Atyjánál keresett és talált. Spanyolországban időközben megváltozott a politikai helyzet, és a vallásszabadságot törvényben biztosították. Castellónban nagy baptista gyülekezet alakult, Isabel itt találta meg lelki otthonát. Fáradhatatlanul hirdette az örömhírt családtagjainak és másoknak is. Imádságaiban különösen a férje és a gyermekei lelki megtéréséért tusakodott. Egy alkalommal Istentől az ApCsel 16,31-ben kapott ígéretet: „Higgy az Úr Jézusban, és üdvözlés mind te, mind a te házad népe.” Ebbe az ígébe kapaszkodott. Évekig nagy bizalommal adott hálát Istennek a kijelentéséért és annak beteljesedéséért, noha még semmi sem látszott megvalósulni belőle. Két lányuk közben férjhez ment. A fiatalabbik anorexiás lett és szintén sok gondot okozott az édesanyjának, de az anya hite a nyomorúságok közepette csak erősebbé és ertettebbé vált.

Isabel Graóban lakott, és egyike volt azoknak, akik körülbelül 15 évvel ezelőtt egy garázsban jöttek össze. Öt évvel ezelőtt ismertem meg ezt az asszonyt, amikor az ottani gyülekezetben kezdtem szolgálni. Milyen gyakran tanúja voltam annak, ahogy sírva könyörgött családja megmentéséért és hálát adott imája meghallgatásáért! Az imaórán újra és újra bizonyosságot tett Isten ígéreteinek beteljesedésébe vetett hitéről. Közben 70 éves lett. Legidősebb unokája egy serdülő táborban hitre jutott, és azóta a gyülekezet ifjúsági csoportjához tartozik.

Férje még mindig mindent elutasított, míg egy nap meg nem betegedett. Isabel hűségesen ápolta, és továbbra is figyelmeztette, hogy térjen meg Istenhez. A férfi körülbelül négy héttel a halála előtt feladta ellenállását és átadta az életét Krisztusnak. Megbocsátást és nyugalmat talált Istennél. Isabel nagy örömmel számolt be róla a gyülekezetben. A Szentlélek kezdte átfórnálni a férfit. Pár nappal a megtérése után hirtelen szégyenkezve vallotta be a feleségének: – Én aztán jól megkeserítettem az életedet!

Hányszor bocsátotta meg Isabel neki szívből akár csak az elmúlt évtizedekben is megalázó viselkedését és erőszakosságát! Most azonban a férj belátta bűnét és lehetségessé vált a kibékülés. Nem sokkal később hazatért mennyei Atyjához.

Isabel az ígéret beteljesítését kérte, ám az még nem teljesedett be egészen. Közben hozzáköltözött a férjétől elvált fiatalabb, beteg lánya két gyermekével. Isabel pedig tovább imádkozik a gyermekei és az unokái megtéréséért ...

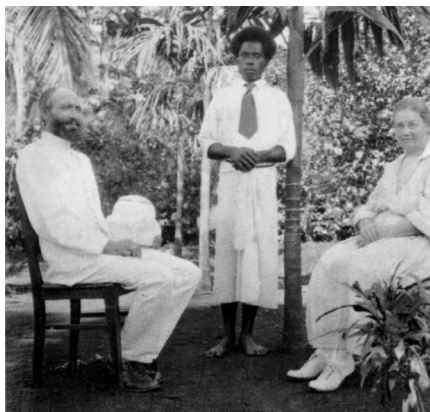
Gisela Pfeffer nővér

* A nevet megváltoztattuk.

Gisela Pfeffer, a Bibliaiskola elvégzése után belépett a Liebenzelli Diakonissza Közösségbe. Ápolónői képzése van. 13 éven át a Liebenzelli Misszió Bibliaiskolájának háziasszonya volt. 1996 óta Spanyolországban szolgál, először Dél-Spanyolországban, majd egy madridi konferenciaotthonban, most pedig Grao de Castellónban. Fő feladata a nők közötti szolgálat kiépítése.

A Liebenzelli Misszió mártírjai

Mánusz szigete mellett egy japán hajón kivégzett misszionáriusaink:

1943-ban japán katonák öt liebenzelli misszionáriust végeztek ki egy hadihajón Mánusz szigete mellett (Pápua Új-Guinea).

Friedrich Doepke

* 1882. október 4.
† 1943. március 17.

Maria Doepke

* 1883. november 27.
† 1943. március 17.

Julius Gareis

* 1907. április 12.
† 1943. március 17.

Leni Gareis (egy kisgyermekükkel)

* 1908. augusztus 19.
† 1943. március 17.

Molnár Mária

(magyar diakonissza)
* 1886. szeptember 11.
† 1943. március 17.

Bangladesben meggyilkolt misszionáriusunk:

Hans Werner

* 1928. május 16.
† 1977. március 26.

Hans Wernert egy bangladesi klinika építéskor gyilkolták meg.

Rablógyilkosság áldozata lett Zambiában:

Gunhild Rott

(diakonissza)
* 1955. szeptember 13.
† 1991. május 26.

Gunhild Rott missziós nővért 20 évvel ezelőtt egy rablótámadás során lőtték le Zambiában.

Külmissziói Híradó – a Nemzetközi Liebenzelli Misszió Molnár Mária Külmissziói Alapítványának lapja * Megjelenik évi hat számban
Az újságot térítésmentesen küldjük, külön kérésre a német nyelvű liebenzelli missziói lapokat is (Mission Weltweit és Go für Gott gyermeklap). * A Külmissziói Híradót a misszióra szánt adományokból tartjuk fenn és állítjuk elő.
Felelős kiadó: Sípos Alpár Szabolcs * Főszerkesztő: Előd Erika, Tel.: 06 1 326 54 94
Szerkesztőség: 2090 Remeteszőlős, Pisztráng u. 2. * Tel.: 06 26 355 310 * Internet: <http://www.liebenzell.hu>
Villámposta: info@liebenzell.hu Az OTP-nál vezetett számla száma: 11738084-20011215 • adószám: 18543494-1-13
Nyomdai előkészítés, kivitelezés: GEDEON Bt. Vác, Zrínyi u. 9. www.gedeon.hu